

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

2252 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ.: 7.1.02.13/2

Αρ. Τηλ.: 22800930

Αρ. Φαξ: 22800862

e-mail: elliniki-glossa@schools.ac.cy

6 Φεβρουαρίου 2017

Διευθυντές/Διευθύντριες
Σχολείων Δημοτικής,
Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής
και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

Θέμα: Πραγματοποίηση Εβδομάδας Ελληνικής Γλώσσας

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, και σε συνέχεια της εξαγγελίας από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, δρ. Κώστα Καδή, σχετικής με τον στρατηγικό σχεδιασμό του Υπουργείου για την καλλιέργεια της Ελληνικής Γλώσσας στη διαχρονία της (Ημερίδα για την Ελληνική Γλώσσα, 17 Οκτωβρίου 2016), σας ενημερώνουμε ότι οι Διευθύνσεις Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και η Εστία Ελλάδος Κύπρου του Ελληνικού Ινστιτούτου Πολιτισμού συνδιοργανώνουν **Εβδομάδα Ελληνικής Γλώσσας από τις 20 – 24 Φεβρουαρίου 2017**.

Η αναβάθμιση και ενίσχυση της Ελληνικής Γλώσσας, τόσο στην εκπαίδευση όσο και ευρύτερα στην κοινωνία, αποτελεί σήμερα περισσότερο από ποτέ στόχο ύψιστης προτεραιότητας για τον τόπο μας. Η θωράκιση κυρίως της νέας γενιάς με τον πλούτο της Ελληνικής στη διαχρονία της και με θαυμασμό για αυτήν, αποτελεί σημαντική υπηρεσία στη δοκιμαζόμενη πατρίδα μας και αποτελεσματική άμυνα απέναντι στους κάθε λογής κινδύνους που ελλοχεύουν.

Ήδη τα τελευταία δύο χρόνια τίθεται ως υπό έμφαση στόχος από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού η προσπάθεια για βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, τα οποία εξαρτώνται άμεσα από τη βελτίωση της χρήσης της Ελληνικής Γλώσσας και από την καλλιέργεια δεξιοτήτων γλωσσικού γραμματισμού. Μέσα στις προτάσεις της ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής, που συστάθηκε για τον σκοπό αυτό, περιλαμβάνεται και η εφαρμογή ενός πενταετούς, τουλάχιστον, στρατηγικού σχεδιασμού, που θέτει την άριστη κατάρτιση της Ελληνικής Γλώσσας στην Κύπρο ως έναν από τους βασικούς πυλώνες εκπαίδευσης τόσο εντός του τυπικού σχολικού πλαισίου όσο και όλων των οργανισμών και φορέων μη τυπικής μάθησης, δημόσιων και ιδιωτικών.

Κάθε σχολική μονάδα έχει τη δυνατότητα να υιοθετήσει τις πιο κατάλληλες για αυτήν πρακτικές και δράσεις, ώστε να μπορούν να διασυνδεθούν με τους τρεις πιο κάτω υπό έμφαση στόχους του ΥΠΠ, για τη σχολική χρονιά 2016-2017:

- Η βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων με έμφαση στην εφαρμογή κατά τη διάρκεια της διδακτικής διαδικασίας (προγραμματισμός, διδασκαλία, αξιολόγηση), των Αναδομημένων Αναλυτικών Προγραμμάτων και, ιδιαίτερα, των Δεικτών Επιτυχίας και Δεικτών Επάρκειας,
- Η ευαισθητοποίηση κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας και η προώθηση της ισότητας και του σεβασμού,
- Η αξιοποίηση του πολιτιστικού πλούτου του συνόλου των κατοίκων της Ευρώπης και η ανάδειξη των κοινών στοιχείων και της πολυμορφίας των ευρωπαϊκών πολιτισμών, μέσα από πολιτιστικές δράσεις, στο πλαίσιο του θεσμού της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης «Πάφος 2017».

Επίσης, οι πρακτικές και οι δράσεις αυτές μπορούν να ενταχθούν στις προσπάθειες για προώθηση του διαχρονικού στόχου του ΥΠΠ «Γνωρίζω, Δεν Ξεχνώ, Διεκδικώ», αποσκοπώντας στη διατήρηση της μνήμης των κατεχόμενων εδαφών μας και την προώθηση της επίτευξης της επανένωσης της πατρίδας μας, καθώς και της ειρηνικής συμβίωσης στο νησί μας.

Θα πρέπει, επίσης, οι δράσεις αυτές να έχουν βιωματικό όσο και διαθεματικό χαρακτήρα, να αναπτύσσονται, δηλαδή, διαμέσου των διάφορων γνωστικών αντικειμένων του Αναλυτικού Προγράμματος και να οδηγούν σε διερευνητική δράση και δημιουργική έκφραση των μαθητών/μαθητριών, διασυνδεδεμένες άμεσα με τις ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και τις δυνατότητες μαθητών/μαθητριών και εκπαιδευτικών. Οι σχολικές μονάδες καλούνται να αξιοποιήσουν και το τοπικό συγκείμενο, επιτυγχάνοντας την επικοινωνιακή συνεργασία με τους γονείς/κηδεμόνες και την ευρύτερη τοπική κοινωνία.

Ακολούθως, παρουσιάζονται, ενδεικτικά, διάφορες εισηγήσεις για δράσεις και πρακτικές, οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν από τις σχολικές μονάδες:

Για τη Μέση Γενική και Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση:

1. Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση της μαθητικής κοινότητας στο θέμα της Ελληνικής Γλώσσας, δράση η οποία είναι δυνατόν να επιτευχθεί μέσα από τον προγραμματισμό στοχευμένων δραστηριοτήτων εντός της σχολικής μονάδας, στο πλαίσιο των οποίων θα παρουσιάζονται διάφορες θεματικές, όπως η Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας, η σχέση της με άλλες Γλώσσες (παλαιότερες και σύγχρονες), η αξία της γλωσσικής παιδείας, τρόποι εμπλουτισμού του λεξιλογίου, λεξιλογικά παιχνίδια.
2. Ευκαιρίες στους μαθητές και στις μαθήτριες, ώστε να δοθεί η ευκαιρία να συνομιλήσουν με ανθρώπους των Γραμμάτων και των Τεχνών, καταξιωμένους φιλόλογους, γλωσσολόγους κ.ά., και να προσεγγίζουν πτυχές της Γλώσσας μας ή να παρακολουθούν λογοτεχνικά εργαστήρια ή να συμμετέχουν σε δημόσιες αναγνώσεις βιβλίων, σε λογοτεχνικούς περιπάτους ή να εμπλακούν στη διοργάνωση εκθέσεων βιβλίων και θεατρικών παραστάσεων ή δρωμένων εμπνευσμένων από βιβλία σχολικά ή λογοτεχνικά.
3. Παρουσίαση καλών πρακτικών όσον αφορά στη διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας στη διαχρονία της με ανταλλαγή επισκέψεων στις τάξεις εντός της σχολικής μονάδας και διάχυση των πρακτικών αυτών και σε άλλες σχολικές μονάδες.
4. Δημιουργία ενδοσχολικού μουσείου, «Μουσείο Ελληνικής Γλώσσας», με το οποίο θα επιδιώκεται η παρουσίαση, η μελέτη και η εκτίμηση της συνεισφοράς της Ελληνικής Γλώσσας στην Κύπρο. Αναλαμβάνοντας διερευνητικό ρόλο, οι μαθητές/μαθήτριες του σχολείου καλούνται να εντοπίζουν κείμενα στη διαχρονία της Ελληνικής Γλώσσας, από το αρχείο του σχολείου ή της κοινότητας, από την εκκλησία της ενορίας/χωριού, από το σπίτι ή και αλλού. Στο «Μουσείο Ελληνικής Γλώσσας» μπορούν να φιλοξενηθούν κείμενα και άλλα δεδομένα της Ελληνικής Γλώσσας στη διαχρονία της (φωτογραφίες από επιγραφές, ευαγγελικές περικοπές, έγγραφα του σχολείου: π.χ., παρουσιολόγιο, ποινικολόγιο, παλαιότεροι χάρτες Ιστορίας, Γεωγραφίας, Θρησκευτικών, Ελληνικής Μυθολογίας, παλαιά τετράδια, σχολικά εγχειρίδια,

αναγνωστικά παππούδων/ γιαγιάδων ή και άλλων, παλιά λογοτεχνικά βιβλία κ.ά.), με απόλυτο σεβασμό στην πολυγλωσσία και τη γλωσσική ποικιλότητα που κατά καιρούς εμφανίστηκαν στο νησί. Τα εκθέματα των μικρών αυτών μουσείων θα αποτελούν σημαντικά ερεθίσματα για ανάπτυξη και καλλιέργεια γλωσσικών δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής γραπτού και προφορικού λόγου.

5. Διοργάνωση ημερίδων ορθογραφίας και εργαστηρίων Δημιουργικής Γραφής, όπου μαθητές/μαθήτριες (συν)εργάζονται στο ίδιο θρανίο με γονείς/κηδεμόνες ή και παππούδες/γιαγιάδες.
6. Παρότρυνση προς τους μαθητές και τις μαθήτριες για αξιοποίηση των δημόσιων και σχολικών βιβλιοθηκών. Κατάρτισμός Προγράμματος φιλιανγνωσίας και βιβλιοφιλίας.
7. Ανάθεση /ανάληψη μικρών ερευνών (projects). Ενδεικτικά προτείνονται τα πιο κάτω θέματα:

α) «Η γλώσσα της ποίησης». Ενδεικτικός τίτλος τοπίου αναζήτησης:

"Τη γλώσσα μου έδωσαν Ελληνική". Ζητούμενο της έρευνας η αναζήτηση ποιημάτων με θέμα αναφοράς την Ελληνική Γλώσσα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η ποίηση του Ελύτη.

β) «Η παρουσία των Ελληνικών λέξεων και της Ελληνικής γλώσσας σε σύγχρονες, ξένες και ιδιαίτερα ευρωπαϊκές γλώσσες»

γ) «Η Κυπριακή διάλεκτος. Αναγωγή της κυπριακής διαλέκτου στις ομηρικές της πηγές και στις αντίστοιχες διαλέκτους της Ελληνικής αρχαιότητας. Αντικείμενο και θέμα αναφοράς δυνατόν να είναι η αντοχή και η ιστορική συνέχεια των Ελληνικών διαλέκτων»

8. Η οργάνωση ανοικτών ή και δημόσιων συζητήσεων από μέρους των σχολικών μονάδων για ανάδειξη του Ελληνικού προφορικού λόγου.
9. Η επικοινωνία με τα ΜΜΕ και η πρόσκληση δημοσιογράφων που έχουν την ευθύνη διατύπωσης και ετοιμασίας των «δελτίων» ειδήσεων, για συζήτηση του θέματος των πολλών γλωσσικών λαθών.

Κατά τη διάρκεια της Εβδομάδας Ελληνικής Γλώσσας θα πραγματοποιηθούν οι εξής δράσεις:

α) **21 Φεβρουαρίου 2017:** Τελετή Βράβευσης των μαθητών και μαθητριών που διακρίθηκαν στους Διαγωνισμούς που εξαγγέλθηκαν από τη Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης, στο πλαίσιο του μαθήματος της Νέας Ελληνικής Γλώσσας στο Γυμνάσιο με τον τίτλο «Παιγνιδοπρό(σ)κληση» και στα Αρχαία Ελληνικά με τον τίτλο «Τα παιδιά παίζει».

β) **23 και 24 Φεβρουαρίου 2017:** Ημερίδες για τη διδασκική της Ελληνικής Γλώσσας στη διαχρονία της.

Θα ακολουθήσει σχετική εγκύκλιος με περισσότερες πληροφορίες για τις πιο πάνω δράσεις.

Για τη Δημοτική Εκπαίδευση:

Στο σχολείο, οι μαθητές/μαθήτριες, μέσω διαφόρων δράσεων κατά τη διάρκεια της «Εβδομάδας Ελληνικής Γλώσσας», αναμένεται να κατανοήσουν, με απλό τρόπο, ότι η γλωσσική εξέλιξη προσδίδει δύο διαστάσεις στη γλώσσα: τη διαχρονική διάσταση και τη συγχρονική διάσταση, οι οποίες και μπορεί να συλλειτουργήσουν. Στο πλαίσιο της «Εβδομάδας Ελληνικής Γλώσσας», προτείνεται να αξιοποιηθούν δημιουργικές δράσεις, επικεντρωμένες στη γλωσσική εξέλιξη, η οποία συμβαίνει σταδιακά, ανά χρονικές περιόδους, και είναι συνεχής.

1. Ευέλικτη και πολυεπίπεδη αξιοποίηση του σχολικού γλωσσικού εγχειριδίου και άλλου διδακτικού-κειμενικού υλικού, στο γενικότερο γλωσσολογικό πλαίσιο της διδακτικής και της διδασκαλίας του γλωσσικού μαθήματος στο σχολείο, εστιάζοντας στην αντιπαραβολή γλωσσικών στοιχείων της Ελληνικής Γλώσσας στη διαχρονία και τη συγχρονία της και τη συνάφειά τους με το επικοινωνιακό και το κοινωνιοπολιτισμικό πλαίσιο.
2. Ειδικότερα, σημειώνεται ότι η διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας στο δημοτικό σχολείο περιλαμβάνει ήδη μία ποικιλότητα αξιοποίηση στοιχείων της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας. Για παράδειγμα, τα παιδιά εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους, μέσω της ετυμολογικής ανάλυσης λέξεων που ανάγονται σε αρχαίες λέξεις, όπως: «ύδωρ» («υδρόγειος»), «οίκος» («κατοικία»),

«ποιώ» («παραποίηση»). Περαιτέρω, διδάσκονται λειτουργικά την κλίση αρχαιοκλιτών ρημάτων, ουσιαστικών, επιθέτων και μαθαίνουν αντίστοιχα κλιτικά σχήματα, τα οποία και χρησιμοποιούν εντός συν(γ)-κειμένου. Ακόμα, η ποικιλία του διδακτικού-κειμενικού υλικού που χρησιμοποιείται/αξιοποιείται στη σχολική τάξη μπορεί να περιλαμβάνει και κείμενα με αρχαϊστικά στοιχεία, όπως είναι, ενδεικτικά, ένας μύθος του Αισώπου. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, η Νέα Ελληνική Γλώσσα συνιστά την αφετηρία μελέτης της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας (και όχι αντίστροφα), με τρόπο που να διερευνάται, σε ένα πρωτοβάθμιο επίπεδο, η εξέλιξη της Ελληνικής Γλώσσας. Στο πλαίσιο ευκαιριών που παρέχονται από κείμενα των σχολικών εγχειριδίων, των σχολικών ελλαδικών και κυπριακών ανθολογιών ή και από κείμενα του σύγχρονου κοινωνικού χώρου, σχολιάζεται και αξιολογείται το γεγονός ότι η Νέα Ελληνική Γλώσσα (= Κοινή Νεοελληνική) περιλαμβάνει πλήθος από αρχαϊστικά (ή λόγια) γλωσσικά στοιχεία. Χαρακτηριστικά τέτοια στοιχεία αποτελούν:

- τα δευτερόκλιτα θηλυκά σε -ος (π.χ., «η οδός», «η μέθοδος»),
 - τα τριτόκλιτα ουδέτερα σε -ον/-οντος, -εν/-εντος, -αν/-αντος (π.χ., «το προϊόν», «το ενδιαφέρον», «το φωνήεν», «το γεγονός», «το καθεστώς», «το σύμπαν»)
 - τα επίθετα σε -ων, -ης και -υς (π.χ., «ο/η ελάσσων, το έλασσον», «ο/η επιμελής, το επιμελής», «ο ευρύς, η ευρεία, το ευρύ»),
 - αρκετά συναιρεμένα ρήματα σε -εω και -άω, τα οποία κλίνονται μερικώς κατά το αρχαίο υπόδειγμα (π.χ., «συναντώ», «εξαρτώμαι»),
 - η λόγια μορφολογία σε -ευσα (αντί για -εψα, όπως: «συσσώρευσα»),
 - η εσωτερική αύξηση πολλών εμπρόθετων ρημάτων, όπως: «εισέπραξα»,
 - οι επιθετικοποιημένες μετοχές σε -ων/-ουσα/-ον, -ομενος/-η/-ον (σε ορισμένες περιπτώσεις και με αναδιπλασιασμό), όπως: «ο προκύπτων τόκος», «οι εργαζόμενες γυναίκες», «οι τεταμένες σχέσεις»,
 - η χρήση λόγων τύπων στη σύνθεση, όπως: «μιλώ/μιλάς», αλλά «συνομιλώ/συνομιλείς» / «διώχνω» αλλά «επιδιώκω»,
 - «απομεινάρια» αρχαϊστικής σύνταξης (όπως: γενικές απόλυτοι, δοτικές, αρχαίες προθέσεις), οι οποίες διασώζονται σε μεγάλο αριθμό εκφράσεων (όπως: «Θεού θέλοντος», «ελαφρά τη καρδία», «τοις εκατό(ν)» «στο επανιδείν», «επί το έργον», «κατευθείαν», «εν αντιθέσει προς», «εν πάση περιπτώσει», «εκ των ων ουκ άνευ»),
 - αποφθέγματα στην αρχαία ελληνική γλώσσα, όπως: «παν μέτρον άριστον», «γνώθι σαυτόν»,
 - ιστορικές φράσεις με αποφθεγματική αξία, όπως: «μολών λαβέ», «πάταξον μεν, άκουσον δε» κ.ο.κ.
3. Στο ίδιο πλαίσιο, προτείνεται η αξιοποίηση ποικίλων γνωμικών, ρητών και γνώριμων συχνόχρηστων φράσεων της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, που εντοπίζονται σε κείμενα των σχολικών εγχειριδίων και των ελλαδικών και κυπριακών ανθολογιών ή και άλλων κειμένων, έτσι ώστε οι μαθητές και οι μαθήτριες να έχουν μία πρώτη επαφή μαζί της, κατά τρόπο λειτουργικό και αποτελεσματικό για τη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας.
4. Επίσης, προτείνεται η αξιοποίηση της διδακτικής πρακτικής, που ήδη παρατηρείται να συμβαίνει σε σχολικές τάξεις, η οποία αφορά στη διδασκαλία κατάλληλων αρχαίων κειμένων από μετάφραση, με πρόσθετη διδακτική αξία. Έργα αρχαίων συγγραφέων, για παράδειγμα, όπως ο Όμηρος ή ο Αριστοφάνης, ενδέχεται να διδάσκονται στα παιδιά, μέσα από δόκιμες μεταφράσεις (π.χ. των Καζαντζάκη και Κακριδή) ή κατάλληλα διασκευασμένες για μικρά παιδιά κωμωδίες (π.χ., «Αχαρνείς και «Όρνιθες»). Η αξιοποίηση των κειμένων αυτών μπορεί να συνοδεύεται με δραματοποιήσεις και θεατρικές αναγνώσεις. Με τον παιδαγωγικό αυτόν τρόπο, ο οποίος θεωρείται κατάλληλος για παιδιά δημοτικού, δίνονται στοχευμένες ευκαιρίες για γνωριμία με την πλούσια αρχαία γραμματεία και λογοτεχνία, εμβάθυνση στα νοήματα των συγκεκριμένων κειμένων και αισθητική απόλαυση. Έτσι, οι μαθητές/μαθήτριες θα συνειδητοποιήσουν τον λειτουργικό ρόλο γλωσσικών, μη γλωσσικών στοιχείων και οργάνωσης δομής σε διάφορα είδη κειμένων, αντιπαραβάλλοντας κείμενα της Ελληνικής Γλώσσας στη διαχρονία και τη συγχρονία της.
5. Στο γλωσσικό μάθημα, μπορεί να εντοπίζονται και να μελετώνται κείμενα από παλαιότερα σχολικά εγχειρίδια, αναγνωστικά, ανθολόγια, στο πλαίσιο μίας ενότητας/ενός προβληματισμού που μελετάται/διερευνάται στο γλωσσικό μάθημα. Με την πρακτική αυτή, οι μαθητές/μαθήτριες θα εξοικειωθούν με την τεκμηριωμένη επεξήγηση του πώς κείμενα και

τρόποι παρουσίασης ανθρώπων και πολιτισμών συνδέονται με ιστορικά, πολιτισμικά, κοινωνικά πλαίσια. Παράλληλα, θα αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των κειμένων του παρελθόντος και του παρόντος, διατυπώνοντας την προσωπική τους θέση, με βάση το θεματικό, επικοινωνιακό και το ευρύτερο κοινωνιοπολιτισμικό πλαίσιο, αιτιολογώντας επιλογές στη μορφή, τη δομή και το περιεχόμενό τους (π.χ., αντιπαραβολική αξιολόγηση διαφήμισης στα μέσα του 20^{ου} αιώνα και διαφήμισης των απαρχών του 21^{ου} αιώνα).

6. Στο πλαίσιο διδασκαλίας διαφόρων γνωστικών αντικειμένων, των Θρησκευτικών και της Ιστορίας, για παράδειγμα, αξιοποιούνται, με λειτουργικό τρόπο, αρχαία κείμενα (π.χ., ψαλμοί και επιγραφές, αντίστοιχα), σε αποσπασματική, κυρίως, μορφή, για σκοπούς αντιπαραβολής και διερεύνησης πρωτογενών πηγών. Παρομοίως, μπορεί να αξιοποιηθούν ιστορικοί, θρησκευτικοί και γεωγραφικοί χάρτες, που παρουσιάζουν εκφάνσεις της Ελληνικής Γλώσσας στη διαχρονία της (*σημειώνεται ότι τέτοιοι χάρτες είναι πολύ πιθανόν να βρίσκονται σε αποθήκες ή παλαιούς χαρτοστάτες των σχολείων*). Οι χάρτες αυτοί μπορεί να αντιπαραβάλλονται με σύγχρονους, διευρύνοντας τη μάθηση των μαθητών/μαθητριών. Έτσι, η επαφή με την Ελληνική Γλώσσα στη διαχρονία της είναι δυνατόν να επέλθει μέσω μίας ευχάριστης και ελκυστικής προσέγγισης, που μπορεί να λειτουργήσει προς όφελος της γενικής μάθησης (π.χ., μάθηση ευρύτερων κοινωνιοπολιτισμικών θεμάτων), αλλά και της γλωσσικής μάθησης των μαθητών/μαθητριών.
7. Συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών για ανάπτυξη θεματικών ενοτήτων, αναφορικά με την ιστορία, την εξέλιξη και την αξία της Ελληνικής Γλώσσας, σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα (π.χ. Ελληνικά, Θρησκευτικά, Ιστορία). Επιπρόσθετα, η «Εβδομάδα Ελληνικής Γλώσσας» αποτελεί μία σημαντική ευκαιρία για ανάπτυξη διαθεματικότητας και διεπιστημονικότητας, με τη σύμπραξη διαφόρων γνωστικών αντικειμένων.
8. Οργάνωση επισκέψεων μαθητών/μαθητριών (της Ε' και Στ' τάξης του Δημοτικού, κυρίως), για παρακολούθηση «μαθημάτων Αρχαίων Ελληνικών και Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας» σε τμήματα των Α' & Β' τάξεων του Γυμνασίου, όπου η σχολική πραγματικότητα είναι εγγύτερη προς τη σχολική πραγματικότητα του δημοτικού. Αυτό αποσκοπεί σε μία πρώτη επαφή των μαθητών/μαθητριών του δημοτικού σχολείου με τη διαχρονία της Ελληνικής Γλώσσας, για σκοπούς σύγκρισης και αντιπαραβολής της με τη συγχρονία της. Προτείνεται οι διδασκαλίες αυτές να βασίζονται σε διαλογικά και αφηγηματικά ή άλλα πεζά κείμενα, ειδικά διαμορφωμένα ή προσαρμοσμένα, και να σχετίζονται τόσο με την «Αρχαία Ελληνική Γλώσσα-Αρχαία Ελληνική Γραμματεία (πρωτότυπο)» όσο και με την «Αρχαία Ελληνική Λογοτεχνία από μετάφραση» (Ομηρικό Έπος - *Οδύσσεια & Ιλιάδα*).
9. Οργάνωση επισκέψεων σε Μουσεία (π.χ., αρχαιολογικά, λαογραφικά, Μουσείο Αγώνος 1955-1959, Μουσείο ΠΟΕΔ: «Το σχολείο της Βάσας θυμάται») και σε χώρους ιστορικής/πολιτιστικής/θρησκευτικής αναφοράς (π.χ. αρχαιολογικούς χώρους, αρχαία θέατρα, βυζαντινές εκκλησίες), όπου μπορούν να αξιοποιηθούν πρωτογενείς γλωσσικές πηγές και πρωτογενή γλωσσικά ερεθίσματα της Ελληνικής Γλώσσας στη διαχρονία της. Οι επισκέψεις αυτές και η ανάπτυξη σχετικών προγραμμάτων Μουσειακής Αγωγής και Εκπαίδευσης αναμένεται να προκαλέσουν το ενδιαφέρον και την ενεργό συμμετοχή των μαθητών/μαθητριών, προς όφελος της μάθησής τους. *Είναι σημαντικό, κατά τις συγκεκριμένες επισκέψεις, οι μαθητές/μαθήτριες να συνδέουν τα κείμενα και τους τρόπους παρουσίασης των ανθρώπων, με το εκάστοτε ιστορικό, πολιτισμικό, θρησκευτικό και κοινωνικό πλαίσιο, με την ανάλογη αιτιολόγηση.*
10. Δημιουργία ενδοσχολικού μουσείου, το οποίο θα έχει ως αποστολή την παρουσίαση, τη μελέτη και την εκτίμηση της συνεισφοράς της Ελληνικής Γλώσσας στην Κύπρο. Αναλαμβάνοντας διερευνητικό ρόλο, οι μαθητές/μαθήτριες του σχολείου μπορούν να φτιάξουν στο σχολείο τους το «Μουσείο Ελληνικής Γλώσσας», εντοπίζοντας κείμενα στη διαχρονία της Ελληνικής Γλώσσας, από το αρχείο του σχολείου ή της κοινότητας, από την εκκλησία της ενορίας/χωριού, από το σπίτι ή και αλλού. Στο «Μουσείο Ελληνικής Γλώσσας» μπορούν να φιλοξενηθούν κείμενα και άλλα δεδομένα της Ελληνικής Γλώσσας στη διαχρονία της (φωτογραφίες από επιγραφές, ευαγγελικές περικοπές, έγγραφα του σχολείου: π.χ., παρουσιολόγιο, ποινικολόγιο, παλαιότεροι χάρτες Ιστορίας, Γεωγραφίας, Θρησκευτικών, Ελληνικής Μυθολογίας, παλαιά τετράδια, σχολικά εγχειρίδια, αναγνωστικά παππούδων/ γιαγιάδων ή και άλλων, παλιά λογοτεχνικά βιβλία κ.ά.), με απόλυτο σεβασμό στην πολυγλωσσία και τη γλωσσική ποικιλότητα που κατά καιρούς εμφανίστηκαν στο νησί. Τα εκθέματα των μικρών αυτών μουσείων θα αποτελούν σημαντικά

ερεθίσματα για ανάπτυξη και καλλιέργεια γλωσσικών δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής γραπτού και προφορικού λόγου, για μαθητές/μαθήτριες όλων των ηλικιών.

11. Διοργάνωση ημερίδων ορθογραφίας και εργαστηρίων Δημιουργικής Γραφής, όπου μαθητές/μαθήτριες (συν)εργάζονται στο ίδιο θρανίο με γονείς/κηδεμόνες ή και παππούδες/γιαγιάδες.
12. Οι σχολικές μονάδες μπορούν να επιλέξουν δραστηριότητες, που να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών/μαθητριών τους, που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της φιλιαναγνωσίας, μέσω της δημιουργικής αξιοποίησης κοινοτικών, δημοτικών και ιδιωτικών βιβλιοθηκών. Προτείνονται, έτσι, συναφείς δράσεις και πρακτικές, όπως είναι ενδεικτικά: οι «Εκθέσεις Βιβλίων», οι «Διαγωνισμοί Φιλιαναγνωσίας», οι «Λέσχες Ανάγνωσης», έτσι ώστε να προωθείται η εδραίωση κινήτρων για ανάγνωση και η καλλιέργεια δημιουργικής σχέσης με έργα της ελληνικής λογοτεχνικής κληρονομιάς ή με καταξιωμένα μη λογοτεχνικά έργα.
13. Στο πλαίσιο της οριζόντιας αξιοποίησης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ηλεκτρονικών υπολογιστών, ταμπλετών, διαδραστικών πινάκων κ.ά.), μπορούν να εντοπιστούν και να αξιοποιηθούν κείμενα, ήχοι, θεατρικά δρώμενα, φωτογραφίες, που αναδεικνύουν τη διαχρονία της γραπτής, αλλά και της προφορικής Ελληνικής Γλώσσας, σε αντιπαραβολή με τη συγχρονία της.
14. Αναφορικά με την ευαισθητοποίηση κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας και την προώθηση της ισότητας και του σεβασμού, η αξιοποίηση αναγνωρισμένων λογοτεχνικών και μη λογοτεχνικών κειμένων της Ελληνικής Γλώσσας στη διαχρονία, αλλά και στη συγχρονία της, αναμένεται να καλλιεργήσει την αυτοσυνειδησία των μαθητών/μαθητριών. Επιπρόσθετα, θα αναγνωριστεί η αξία του πνευματικού πολιτισμού και θα αναπτυχθεί θετική στάση για τις πανανθρώπινες αξίες, με απώτερο σκοπό τη δημιουργία ελεύθερα σκεπτόμενων πολιτών, με ανεπτυγμένη κριτική διάθεση, στο πλαίσιο της διαπολιτισμικής επικοινωνίας και συνεργασίας και του πλουραλισμού ιδεών.
15. Αξιοποίηση πιθανών σχετικών δράσεων και εκδηλώσεων, στο πλαίσιο του θεσμού της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης «Πάφος 2017», συνδέοντας τον γλωσσολογικό και τον πολιτισμικό πλούτο της πατρίδας μας και, ιδιαίτερα, της Πάφου, με την ανάπτυξη, τη διατήρηση και την εξέλιξη της Ελληνικής Γλώσσας στο νησί μας, αλλά και τη γνώση και την κατανόηση των απαρχών του Ελληνικού και Ευρωπαϊκού Πολιτισμού.

Παρακαλούνται οι Διευθυντές/Διευθύντριες των σχολείων όλων των Διευθύνσεων όπως ενημερώσουν **μέχρι τις 16 Φεβρουαρίου 2017** στην ηλεκτρονική διεύθυνση elliniki-glossa@schools.ac.cy (υπ' όψιν δρος Ειρήνης Ροδοσθένους, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων) τι προτίθενται να πραγματοποιήσουν στο πλαίσιο της Εβδομάδας Ελληνικής Γλώσσας. Σημειώνεται ότι οι δράσεις κατά την Εβδομάδα αυτή θα σηματοδοτήσουν την απαρχή και άλλων δράσεων, οι οποίες θα έχουν δρομολογηθεί στη βάση των παραμέτρων των υπό έμφαση στόχων της φετινής σχολικής χρονιάς.

Ευελπιστούμε σε συντονισμένη και συλλογική προσπάθεια, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος που δεν είναι άλλος από τον σεβασμό απέναντι στην Ελληνική Γλώσσα και την καλλιέργειά της στις σχολικές μονάδες και στην κοινωνία γενικότερα.

Χρίστος Χατζηαθανασίου
Αν. Διευθυντής Δημοτικής
Εκπαίδευσης

Δρ Κυπριανός Δ. Λούκας
Διευθυντής Μέσης
Εκπαίδευσης

Δρ Ηλίας Μαρκάτζης
Διευθυντής Μέσης Τεχνικής
και Επαγγελματικής
Εκπαίδευσης

Δρ Αθηνά Ευριπίδου –
Μιχαηλίδου
Διευθύντρια Παιδαγωγικού
Ινστιτούτου